

MB
10528

Harmadik parasztküldöttségünk a Szovjetunióban 1951 nyarán

A Népművelési Minisztérium megbízásából
a Földművelésügyi Minisztérium közreműködésével kiadja
A MAGYAR FOTO DIA-OSZTÁLYA

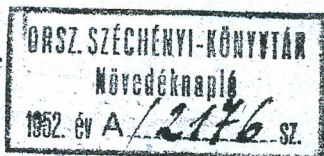
TUDNIVALÓK

A BESZÉLŐ KÉPEK előadásszövegeit és filmdiasorozatait az illetékes megyei tanács népművelési alosztálya díjtalanul kölcsönzi. Az odaszállítás költségei a kölcsönző hivatalt, a visszaszállítás költségei a kölcsönvevőt terhelik. Közérdek, hogy a szövegekönyveket és a filmdiasorozatokat felhasználásuk után azonnal visszaküldjük a Megyei Tanács Népművelési Osztály címére. A kölcsönzött előadásszövegekért, a diasorozatokért a kölcsönvevő hivatal anyagi felelősséggel tartozik. A szöveget változtatni (áthúzni stb.) nem szabad. Különösen kíméljük a filmdiasorozatokat a karcólástól.

A vetítettképes előadásokkal kapcsolatos tapasztalatok, indítványok és észrevételek közlését a Magyar Fotó Diasztálya (Budapest, V., Veres Pálné-utca 9.), bárkitől köszönettel veszi.

Az 1949., 1950., 1951. oktatási évadban megjelent vetítettképes előadásszövegek és filmdiasorozatok címjegyzéke a füzet borítólapjának hátsó oldalán található.

MB 10.528

Felelős kiadó: Csongrádi István

Bevezető rész:

Már harmadik parasztküldöttségünk indult útnak a Szovjetunióba 1951. nyarán. Elmentek, hogy tanulmányozzák a Szovjetunió élenjáró szocialista mezőgazdaságát, a kolhozparaszto-
k felszabadult, jómódú, kulturált, boldog életét. Azért mentek tanulmányútra, hogy hazatérve a magyar mezőgazdaság javára hasznosítsák a szerzett tapasztalatokat.

*

1. A harmadik parasztküldöttség tagjai közül néhányan ragyogó arccal szemlélik az ajándékokat, amelyeket a magyar nép küld velük a baráti szovjet népnek. Július elején 200 megválasztott dolgozó paraszt, egyénileg gazdálkodó és a mezőgazdaság más dolgozója, agronómus, gépállomásvezető, traktorista gyűlt össze Budapesten, hogy egyhónapos tanulmányútra a Szovjetunióba induljon.
2. Amint a küldöttség tagjai elhagyták Magyarországot, a nagy testvéri nép országa határán, a fogadóbizottságon kívül, szovjet katonák is részt vettek a találkozás bensőséges ünnepségén. Sokan kaptak tőlük is virágot. Képpünkön azt látjuk, amint éppen Márkus Erzsinek csokrot nyujt át egy szovjet katona.
3. Moszkvába, a hatalmas világvárosba, háromnapis szép és érdekes utazás után érkezett meg a küldöttség. Érdeklődéssel nézték a Gorkij-utca forgalmát.
4. Minden küldött első útja a Vörös-térre, a Kremlhez vezet, ahol a gyönyörű Lenin-mauzóleum áll. A Kremlben dolgozik Sztálin elvtárs, a világ dolgozóinak szeretett vezére s örökösök mindannyiunk békéje felett.
5. A küldöttség öt csoportra oszlott. Az első csoport Dagesztán és Grúzia, Sztálin szülőföldje felé eredt útnak, a Kaukázus hegység vidékére. A második a Kaukázustól

északra lévő Sztavropol vidékét látogatta meg. A harmadik csoport úticélja Kazahsztán volt, az Altáj-hegység alatt elterülő síkság, a negyedik Ukrajna, az ötödik pedig a Kubán termékeny alföldje.

- 5/a. Ez egy kolhoz központja, amelyhez hasonlólt számtalant találunk a Szovjetunióban. Küldötteink mindenfelé látták, hogy a kolhozparasztok, a tudomány segítségével hogyan alakítják át a természetet. A védősávok megvédi a termést a szelektől, a talajt pedig a szelek szárító hatásától. A világ legfejlettebb mezőgazdaságával ismerkedtek meg a III. parasztküldöttség tagjai. Látták a kolhozok és kolhozparasztok gazdagságát.
- 5/b. Egy kolhoz vízierőműve. A kolhozokban a villanyáram segítségével és a legkorszerűbb gépek használatával egyre könnyebbé válik a dolgozó parasztok munkája. Ahol lehetőség van rá, a kolhozok villanyerőműtelepeket létesítenek, amelyek igen csekély költséggel termelnek áramot a világításhoz, motorok és gépek meghajtásához.
6. Mindenütt a legnagyobb szeretettel, kitörő örömmel fogadták a csoportokat. A kép baloldalán álló Vass Sándorné, a baracskai tszes. elnöke jelvényt kapott a Sztavropol „Sarkesillag“ kolhoz úttörőitől.
7. Néhány perc múlva már ott volt a kolhoz vezetősége és bensőséges kis ünnepség keretében régi szép ukrán szokás szerint kenyeret és sót nyujtottak át a magyar vendégeknek.
8. Nagy szeretettel fogadták az I. csoportot Dagesztánban, a „hegyek országában“. A csoport már az első órákban bejárta a köztársaság fővárosát, a Káspi-tenger partján elterülő Mahacs-Kalát. Mahacs-Kalának közel 1 millió lakosa van. Több egyetemmel és műszaki főiskolával rendelkezik.
9. Megkezdődtek a kolhozlátogatások. Szultamov elvtárs, a hadzsalmachi kolhoz elnöke megmutatja a küldöttség I. csoportjának az okmányt, amely a földet örökös használatra a kolhoznak adta.
10. Leghamarabb azonban a harmadik csoport ért céljához, repülőgépen utazott Alma-Atába, Kazahsztán fővárosába. Amikor a többiek éppen csak megérkeztek, ők már javában tanulmányozták az ágasbúzáát, az alma-atai Viljamszról elnevezett kísérleti telepen. Kevés és erős szár

— 8 kalász — 40—50 mázsa termés egy holdon. Ez jellemzi a jó termő ágasbúzát. A kísérleti telep nemcsak ágasbúzával, hanem más növények nemesítésével is foglalkozik.

11. Érdekes a kísérleti telep gyapotmunkája is. A küldöttek éppen egy új gyapotfajtát vizsgálgatnak. Ezen a telepen mintegy 16 fajta gyapot nemesítésén kísérleteznek. Ennek a munkának igen nagy jelentősége van, hiszen az itt kinemesített gyapotfajtákkal, bőven ellátják a környékbeli kolhozokat és szovhozokat s az új fajták belállításával 5—6 mázsával, de sokszor ennél többel is emelkedik a termés hozam.
12. A sztavropoli csoportbelieket bámulatba ejtette a novoalexandrovszki Sztálin-kolhoz végeláthatatlan napraforgótáblája. Csak úgy sárgállott tőle a határ. A kolhozparasztok véleménye szerint, bár az időjárás nem kedvezett, egy hektárról 24—25 mázsa napraforgót takarítanak be.
13. A novoalexandrovszki Sztálin-kolhoz hatalmas ricinustábláját is megnézték küldötteink. Sümegi János hozzálátott számolni a magokat egy fürtön, de hatvannál abbahagyta. Olyan sűrűek voltak a magvak, hogy nem lehetett megolvasni őket. 20 mázsa terem egy hektáron.
14. „A gyapottermelés — a kacsolást és tetejezést kivéve — nálunk teljesen gépesített“ — magyarázza a végtelen gyapotföldre mutatva a Sztálin-kolhoz elnöke. Nagy is a kolhoz jövedelme, az idén 7 millió rubelre számítanak. A kolhoz egész területe 25 ezer hektár, azaz kb. 40 ezer hold.
15. Most pedig térjünk vissza az I. csoporthoz. Ők már Grúziában járnak. Szviriben, a zesztefoni kerületben Lantos és még néhányan meglepődve nézik az óriási kukoricát. A három-négy méteres szárazon három nagy cső terem. A látottak alapján meggyőződtek róla: valóban teremhet ilyen kukoricából hektáronként 200 mázsa.
16. Itthon nagy a becsülete az „orosz tea“-nak. Most láthatjuk: Grúzia napsütötte völgyeiben is terem. Igen nagy jövedelmet hoz a kolhozparasztoknak, ennek a Csarkviáni kolhozoknak is, amelynek teaültetvényei között látjuk az I. csoport tagjait.
17. A cinnandáli szovhoz hatalmas borpincéjében látjuk az első csoport tagjait a hosszú sorokban álló hatalmas hor-

- dók között. Messze földön híres a cinnandáli szőlő, melyet lugasszerűen művelnek, géppel kapálnak és permeteznek. Hektáronként 120 mázsa szőlő terem.
18. Mindenfelé nagy gondot fordítanak a szőlőre. Ezen a képen a második csoporttal találkozunk, még mindig a novovalexandrovszki kerületben, a Sztálin-kolhozban. Az öreg Lavrentyij Tyityenko úgy mutatja meg a kolhoz szőlőtőkéit, mint kedves gyermekét a szerető apa. Bőven terem a szőlő, mert gépek segítségével gondosan ápolják, s rendszeresen permetezik. A perenoszpóra ellen bordói levét, a lisztharmat ellen kénporozást alkalmaznak. A gondos munka, a kártevők elleni védekezés a nyitja a bő, hektáronként 115 mázsás termésnek. Ez az eredménye annak, hogy a kolhozparasztoknak nem sokkal szüret előtt még 15—20 hektó boruk volt.
  19. Nagy figyelemmel szemlélik az Ukrajnában járó küldöttek Odesszától nem messze a „Liebknecht Károly“ kolhozban a nagy szőlőket. Itt 100—120 q szőlőt szüretelnek egy hektáron, azaz holdanként 60—80 mázsát.
  20. A sephopkai „Sztálin“-kolhozban pedig éppen almaszüret idejére érkeztek küldötteink. Annyi alma termett, hogy minden kolhoztagnak 22—24 mázsa jut belőle. A munkaegységek számától függ a kapott mennyiség. A fölösleget ki-ki elviszi a kolhozpiacra eladni.
  21. Dagesztánba éppen barackéréskor érkeztek. Az első csoport tagjai érdeklődéssel nézik az aranyló, „süндachlan“ barackkal megrakott fákat a bujnakszki kísérleti gazdaságban. Itt a világ minden barackfajtája megtalálható, a mi kecskeméti kajszinunk is. A kísérleti gazdaság több mint ezerfajta barackfajtát tanulmányoz, de kísérleteznek más gyümölcsökkel is, így almával, körtével és szilvával.
  22. Az ukrajnai csoport szorgalmasan jegyez a Liszenkórol elnevezett kísérleti intézetben, ahol amerikai mogyoróbokrokkal találkoztak. Az amerikai mogyoróból, magyar néven földi dióból, hektáronként 22—25 mázsás átlagot is elérnek. A mi kísérleti tábláinkon a múlt évben termelt földi dió átlagunk 3 mázsa katasztrális holdanként.
  23. A sztavropoliak viszont nagy érdeklődéssel nézik a „kannatnyik“ nevű rostnövényt a „Sarkcsillag“ kolhozban. Ebből a növényből erős kötelet készítenek. Amint lát-

ható, hiába próbálkoznak meg küldöttein, nem tudják elszakítani a kanatnyik rostját.

24. A citrom hódító hadjáratra indult Kaukázustól északra. Nemcsak Grúziában terem, hanem a sztavropoli csoport is találkozott vele. A temizsbeki szovhozban több mint 500 citromcsemetét nevelnek.
25. A tyemözsbezszi szovhoz gabonanemesítéssel foglalkozik. Amikor küldöttein ott tartózkodtak, éppen folyt az aratás. Ebben a szovhozban hektáronként 29 mázsa árpát arattak. A magyar parasztok nagy figyelemmel néztek a kombájnt. Egymásután két kombájn haladt, amely 72 ember munkáját végzi. Az egyiket traktor húzza, a másik magánjáró.
26. A magánjáró kombájn egy nap alatt 60 hektárt arat és csépel, azaz 100 holdat. A mag egyenesen a teherautóba ömlik. A küldöttek megszámlálták: összesen 8 ember végezte a 100 hold aratását. A gépállomáson több, mint 100 traktor, ezenkívül többszáz gép dolgozik, illetve segít a munkában.
27. A kombájntól teherautók viszik az aransárga búzát a szérűre. A szérűn pár napig van a gabona. Itt magtisztító szelektorok, triörök, választják ki a törött szemeket.
- 27/a. A szérűkön nemcsak a magtisztítás munkáját, de a rakodást is gép végzi. Egész egyszerűen csak elevátorra lapátolják a magot, az aztán „felszállítja a szekérre, vagy az autóra“. Így kerül a termény az állami begyűjtőhelyre és a kolhoz magtárába.
28. A liebknechtovszki Sztálin-kolhozban már ősziék alá szántottak. A traktoristák megmutatják az ekéket és a szántást.
29. A gépállomásokon igen nagy számban találunk különböző gépeket. A gépkezelők a kolhozok tagjaiból kerülnek ki, a gépállomás alkalmazásában csak a gépállomásvezető és néhány adminisztratív munkaerő áll. A képen a kazahsztániakat látjuk a turgoni gépállomáson, amint Delmaha Metek, az állomásvezető magyarázatát hallgatják a kombinált szénagyűjtő présgépről. Ez a gép óránként 16 mázsa szénát gyűjt fel és sajtol össze.
30. A gépállomás a kolhoz földjére mindenkor időben küld gépeket. Mindig ugyanazok a vezetők jönnek a gépekkel, akik már az előző években is dolgoztak és megis-

mérték a földet. Ez a munkamódszer biztosítja a minőségi munkát. A gépkezelők is a kolhoz tagjai, akik szintén munkaegységben kapják jövedelmüket, akár a kolhoz többi tagjai.

31. A gépek teszik lehetővé a legkorszerűbb agrotechnikai módszerek alkalmazását. A gépek megkímélik az embert a legnehezebb, legkimerítőbb munkáktól. A hogosz-lavli gépállomáson kukoricavetőgéppel találkoztak küldötteink. Ez a gép, amely négyzetesen veti a kukoricát, amely jelentős emberi munkaerőt szabadít fel, a növény keresztben és hosszában való művelését biztosítja.
32. A gépek segítségével megsokszorozza a takarmánytermést is. Az így nyert bő takarmányozás látszik meg ezen a hatalmas bikán. Ez a nagy állat, amely az önitatóval berendezett, korszerű istálló előtt áll, a kazahsztáni „Vidám élet“-kolhoz büszkesége. Tíz mázsa a súlya.
- 32/a. Je. Rudakova megismerteti küldötteinket a fejőgéppel az alma-atai „Vidám élet“-kolhozban. A szerkezete, kezelése igen egyszerű. Csak rá kell helyezni a tehén tőgyére, a gép gumival bélelt szívó-szerkezetét, máris bőven ömlik a tej a kannába. A kolhozok hatalmas tehénészeteiben sok fáradtságos munkától menti meg az embert. A korszerű istállóban elektromos fejőgépekkel dolgoznak. Itt egy tehéntől évente átlag 5000 liter tejet fejnek.
33. A „Keleti fény“-kolhozban van a kazahsztáni csoport. Fésüs László Hernádnémeti küldötte, jó gazda, alaposan szemügyre veszi a pompás paripát. „Ilyen szép lovakat ritkán látni“ — állapította meg elismerően a szigorú szemle után. Fésüs László a tanulmányúton ismerkedett meg a nagyüzemi mezőgazdaság előnyeivel. Alma-Atából üzente haza, hogy belép a termelőszövetkezeti csoportba.
34. A Kazahsztánban jártak, az ukrainai csoport tagjai előtt eldicselkedtek a „Keleti fény“ 10 mázsás bikájával. „Mi még annál is nagyobbat láttunk“ — kapták a választ. A Liebknecht-kolhozban 11 mázsát nyomott az ukrán sztyeppe fajtájú bika.
35. Az első csoport a Kaukázus hatalmas sziklái között tett hosszú utazás után megérkezett a 2000 méter magasan emelkedő avar Csoh faluba. A Sztálin-kolhoz állattenyésztője megmutatta a magatenyésztette birkákat. Az-

előtt itt 25—30 kg-os, igen durva gyapjút adó állatokat tartottak. A síkság legelőin élő juhok ugyanis nem tudták megmászni a sziklás hegyeket. 14 évi munka eredménye az itt látható juh fajta, amelynek gyapja mennyiségben megközelíti, minőségben felülmúlja a merinóit. A kolhoz 50 ezer holdas legelőjén 45 ezer ilyen juh legel. A kép háttérében a kolhozfalut látjuk.

36. A nagy állatokon kívül rengeteg az aprómarha is a kolhozokban és a kolhoztagok háztáji gazdaságaiban. Az ukrainai csoport megtekintette a „Második öt éves terv“ kolhoz ludait. A törzstenyészet 2400 libából áll. A küldöttek megállapították, hogy az ukrán kolhozparasztok jól ismerik a közmondást: „Ha már lúd, legyen kövér“.
37. Ahol gazdag a nép, ott gazdagok a szívek, gazdag a kultúra is. Lám, a „Keleti fény“ kolhoznak gyönyörű, városinak beillő kultúrháza van, 2,200.000 rubelbe került. Ezt az összeget a kolhoz a maga erejéből teremtette elő. Most előadások, színházi és filmesték vannak rendszeresen a kultúrházban. A kolhozparasztok műveltek és sokat járnak szórakozni.
38. A Szovjetunióban legboldogabb a jövő nemzedéke. A legnagyobb kincs — az ifjúság. Az alma-atai Úttörőházban sok küldött gondol arra, jó lenne gyermekké fiatalodni, hogy mindezt végigélje. A munkások és kolhozparasztok gyermekei a legnagyobb szerűbb életet élik. Minden rendelkezésükre áll. A képen az úttörők rajztermében látjuk a küldötteket. Ide azok a gyermekek járnak, akik tehetséget és kedvet éreznek a rajzoláshoz.
39. A modellezőteremben a jövő repülői tanulnak izgalmas, érdekes játék közben.
40. A kislányok is megtalálják a maguk szórakozását az Úttörőházban. Kézimunkáznak. Szébbnél-szebb kazah népi hímzések kerülnek ki kezeik közül. Mire felnőnek, igazi művészekké válnak.
41. Az alma-atai gyermekotthonban is kacagó, erős, egészséges csöppségeket találtak a küldöttek. A szülők nyugodtan dolgozhatnak. Míg ők munkában vannak, gyermekeik jól érzik magukat és bőséges ellátásban részesülnek a gyermekkertben.
42. Újra Dagesztánban vagyunk: az I. csoportnál. Ők is gyönyörködnek a mahacs-kalai gyermekkert apróságai-ban. Valamennyi valóságos vasgyúró.

43. A „Sarkcsillag“-kolhozban majdnem minden kolhozparasztnak motorkerékpárja van. A gazdagság nemcsak a kolhozok közös intézményein látszik. A kolhozparasztok egyénileg is igen gazdagok. Nem csoda: évi jövedelmük családonként átlag 15 ezer rubel készpénz, továbbá 20—30 mázsa gabona, vaj, sajt és mindenféle termés. Ha a család a kolhozpiacon értékesíti az évi szükségletét meghaladó mennyiséget, 30—40 ezer rubel az évi jövedelme. Ehhez még számítsuk hozzá a háztáji gazdaságot a fél, vagy háromnegyed hektár földdel, tehénnel, juhokkal, baromfival, disznóval. A Szovjetunióban egyre több kolhoztagnak van saját autója.
44. Itt van Csoh látképe. A sziklán épült avar kolhozfalu csupa emeletes házból áll, mint valami kis város. Abasilova Pacimat, a dagesztán köztársaság egészségügyi miniszterének helyettese, aki avar parasztlányból lett orvosnő, kedves büszkeséggel mutatja Sajnovics Mariának, Molnár Terinek, Bretus Sándornénak és a küldöttség többi nőtagjának a kolhozfalut. Csohnak harmincágyas kórháza, szépen berendezett gyermekkertje, ötezer kötetes könyvtára és színháznak beillő klubja van.
45. Az első csoport tagjait Szviriben egy egyszerű kolhozparaszt házában előszobájában látjuk. A szépen berendezett ház a szorgalmas kolhoztagnak munkáját dicséri. Ezek az eredmények azt mutatják, hogy a szövetkezeti gazdálkodás keretében, szorgalmas, következetes, kitartó munkával mi is megszerezhetjük az ilyen gazdagságot.
46. Amzasvili Alekszej, aki a kép baloldalán fekete ruhában ül, keletgrúziai Akurában lakik. A Mocináva-kolhoz egyik szőlőbrigádjának tagja. Felesége beszédesebb. Ő meséli el a magyar vendégeknek, hogyan vásároltak autót.
- 46/a. Nemcsak a kolhoz, de a háztáji gazdaság földje is nagy jövedelmet és bőséges ellátást biztosít a kolhozparasztoknak. A kamrák, mint a küldöttek is látták, roskadásig rakva vannak élelemmel. E mellett nem hiányzik a bor sem; Dzsutrijeta Gvonidze kolhozparaszt felesége mosolyogva tölti meg a háztáji gazdaságban termett borral az üveget, hogy megkínálja a parasztküldötteinket.
- 46/b. A kolhozok parasztjai mindenütt nagy vendégszeretettel fogadták küldötteinket. Ezzel is megmutatták,

megbecsülik a kis népeket. A magyar parasztság küldöttei révén még jobban elmélyült a magyar és szovjet nép igaz barátsága.

- 46/c. Minden kapu tárva volt a küldöttség tagjai előtt. Amire kíváncsiak voltak, mindenütt bátran megnézheték. Minden kérdésükre alapos, pontos választ kaptak. A raszivadszki gépállomás megtekintése után örömmel köszöni meg a delegáció egyik tagja Nyikolaj Janovszkij gépállomásvezető hosszas tanácsait.
47. Hamar elrepültek a hetek. Elmult a felejthetetlen hónap. A vonat hazafelé röpítette a magyar falvak két-száz küldöttjét. A határon átlépve, Záhonyban ünneplő tömeg fogadta a hazatérteket. A szabolcsmegyei MSZT titkár virágcsokrot nyújtott át Márcisz Antal földművelésügyi miniszterhelyettesnek.
48. Ettől kezdve valóságos diadalút volt a küldöttek útja. Debrecen pályaudvarát is ellepte az ünneplő nép. Csekéné boldogan magyarázza, mi mindent látott a szocializmus országában.
49. Szolnokon a kazahsztáni cifrasapkás küldötteknek volt nagy sikerük.
50. Itthon a küldöttek felhívást intéztek az egész magyar dolgozó parasztsághoz. Benéné boldogan írja alá azt az ívet, amelyben a szövetkezetbe való belépésre szólítják fel dolgozó parasztságunkat.
51. Dolgozó parasztok! Parasztasszonyok! Kövessétek ti is a mi példánkat, lépjétek be a termelőszövetkezeti csoportokba. Ezzel a lépéssel nemcsak saját magatok, gyermekeitek, unokáitok derűs életének alapját teremtik meg, hanem hozzájárultok hazánk, mezőgazdaságunk felvirágoztatásához s békénk megvédéséhez.
52. A küldöttség tagjai idehaza nagy gonddal mondják el megbízóiknak, a magyar parasztoknak, a Szovjetunióban látottakat, tapasztaltakat. Egytől-egyig meggyőződtek a nagyüzemi gazdálkodás helyességéről, s most maguk is lelkes szószólói a szövetkezés ügyének. Kertész János 11 holdas dolgozó paraszt, aki hazatérve maga is szövetkezeti tag lett, örömmel mondja el tapasztalatait a faddi „Új élet” tszcs-ben.

V É G E

